

Oświadczenie Polskiej Rady Chrześcijan i Żydów

w sprawie wojny Izraela z Hamasem

13. listopada 2023

W dniu, w którym żydowscy członkowie Polskiej Rady Chrześcijan i Żydów obchodzili zakończenie święta Sukot lub świętowali Radość Tory, a chrześcijańscy członkowie Rady solidaryzowali się ze społecznością żydowską, Izrael został bestialsko zaatakowany ze Strefy Gazy. Sposób przeprowadzenia ataków przez Hamas świadczy o pogwałceniu wszystkich międzynarodowych standardów – prawa do życia, prawa do godności, prawa ludności cywilnej w konflikcie zbrojnym. Od tego czasu trwa wojna, w której cierpią setki tysięcy ludzi po obu stronach. Ponad dwieście osób zostało porwanych do strefy Gazy – wśród nich przyjaciel Polski Alex Dancyg z kibucu Nir Oz. Porwani służą jako żywe tarcze. Zresztą tak samo Hamas traktuje wszystkich mieszkańców Gazy. Trwa też wojna propagandowa. Na przykład przypisywanie Izraelowi zbombardowania palestyńskiego szpitala, który w rzeczywistości został zniszczony przez zbłąkaną rakietę wystrzeloną z Gazy, stało się bodźcem do oskarżania Izraela o celowe ostrzeliwanie cywilów.

Wojna uniemożliwia współpracę. Jednak i ta wojna kiedyś się skończy. O wspólnych działaniach należy myśleć już teraz. Celem musi być pokój i współpraca. Nie da się wszakże tego narzucić, można tylko prosić. W Polsce, oddalonej od horroru działań wojennych, jest to zapewne łatwiejsze niż w Izraelu, w krajach arabskich, a tym bardziej w Gazie, gdzie cierpią wszyscy mieszkańcy. Dlatego Polska Rada Chrześcijan i Żydów zorganizowała w Warszawie modlitwę o pokój. Odbyła się ona 27. października 2023 r. w Warszawie. Zgromadziła ludzi dobrej woli – Żydów i chrześcijan różnych wyznań oraz przedstawicieli islamu. Była odpowiedzią na apel papieża Franciszka. Nie zawierała wezwania o natychmiastowe zawieszenie broni, ale wyrażała przekonanie, że pokój musi być horyzontem każdej wojny, w tym tej obecnej w Izraelu i Gazie, a także trwającej od ponad półtora roku wojny w Ukrainie. Odmawiając modlitwy o pokój, wpisane w każdą z naszych tradycji, nie zrównywalimy win i odpowiedzialności wszystkich stron, ale solidaryzowaliśmy się z wszystkimi, którzy cierpią w obecnych konfliktach zbrojnych. Modliliśmy się o pokój, prawdziwy pokój, *szalom*, który jest nie tylko zawieszeniem broni, ale też współpracą, przyjaźnią, pełnią.

W ciągu następnych tygodni działania wojenne, mające na celu „wyeliminowanie Hamasu”, przyniosły śmierć wielu tysiącom ludzi w Gazie. Porwani Izraelczycy są nadal przetrzymywani w tunelach. Oczekujemy od terrorystów uwolnienia porwanych, a od armii Izraela zapewnienia cywilom ochrony przed skutkami walk oraz pomocy humanitarnej wszystkim potrzebującym. Poza tym władze Izraela powinny bezwzględnie karać ataki, jakich dopuszczają się żydowscy osadnicy przeciw arabskim sąsiadom. Polityczne rozwiązania wykraczające poza chwilowe zawieszenie broni muszą się opierać na uznaniu każdej społeczności do życia w wolności i w bezpiecznych granicach.

Obecna wojna ma reperkusje na całym świecie. W Europie demonstracje propalestyńskie zawierają nie tylko wezwania do eliminacji Izraela, ale i hasła antyżydowskie. W wielu miastach Żydzi zaczęli obawiać się o swoje bezpieczeństwo. Zwracamy się do wszystkich, a zwłaszcza władz państwowych i liderów społeczności muzułmańskich, o powstrzymanie tego trendu, który może doprowadzić do kolejnych tragedii. I w Europie, i w Ziemi Świętej, i wszędzie musimy opierać się na dążeniu do sprawiedliwości, poszanowaniu życia, uznaniu godności wszystkich ludzi. Nawet w czasie wojny nie mamy lepszych drogowskazów niż wezwania proroków, na przykład wizji Izajasza: „Wtedy swe miecze przekują na lemiesz, a swoje włócznie na sierpy. Naród przeciw narodowi nie podniesie miecza, nie będą się więcej zaprawiać do wojny.”

